

Договірна кампанія на постачання газу з 01.01.2024 розпочата! Закупуємо газ у Нафтогазу без порушень

Як закупити природний газ на період із січня 2024 року по 15.04.2024 з ТОВ «Газопостачальна компанія “Нафтогаз Трейдинг”» (далі — Нафтогаз)? Алгоритм укладення договору з Нафтогазом та зразки документів для укладення договору з Нафтогазом ви знайдете саме в цій статті!

06.11.2023 [воєнний стан було продовжено до 05:30 14.02.2024](#), тож закупівлі ми й надалі здійснюємо відповідно до Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабміну [від 12.10.2022 № 1178](#) зі змінами та доповненнями (далі — Особливості).

Відповідно, при закупівлі газу на 2024 рік замовники повинні дотриматися вимог Особливостей. У статті [«Закупівля газу на опалювальний період 2023-2024: відповіді на питання замовників щодо відносин з Нафтогаз Трейдингом»](#) ми надавали відповіді на ряд основних питань щодо закупівель газу на майбутній опалювальний період.

Умовно закупівлю природного газу на 2024 рік можна поділити на такі етапи:

Планування закупівлі й визначення типу закупівлі.

Оголошення відкритих торгів з особливостями у разі обрання такої процедури закупівлі.

Прийняття рішення про укладення договору без використання ЕСЗ, якщо відкриті торги було відмінено через відсутність учасника(ів), та укладення договору з ТОВ «Газопостачальна компанія “Нафтогаз Трейдинг”» після відкритих торгів, які не відбулися, на підставі підпункту 6 пункту 13 Особливостей.

Реєстрація бюджетних зобов'язань за укладеним договором про закупівлю в Казначействі.

Перший етап: планування й визначення типу закупівлі

Відповідно до пункту 14 Особливостей закупівля здійснюється замовником на підставі наявної потреби або в разі планової потреби наступного року (планових потреб наступних періодів). Запланована закупівля включається до річного плану закупівель замовника відповідно до статті 4 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон).

При цьому замовнику потрібно визначити **річну потребу в товарі**, після чого визначити очікувану вартість закупівлі такого товару **на рік**. Для визначення типу закупівлі з огляду на такі дані скористайтесь [шпаргалкою уповноваженої особи щодо вартісних меж](#). Додатково зафіксуємо:

Замовник вирішив закуповувати газ у Нафтогазу	
Очікувана вартість газу на рік становить менше 100 тис. грн	Очікувана вартість природного газу на рік становить понад 100 тис. грн
Замовник має повне право закупити природний газ на період з 01.01 до 15.04.2024 без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу й укласти прямиий договір без використання ЕСЗ з Нафтогазом відповідно до алгоритму підписання договору, який Нафтогаз направив замовникам на електронні пошти. На інший період 2024 року замовник також може закупити газ шляхом укладення прямого договору.	Частину потрібного обсягу на період з 01.01 до 15.04.2024 замовник має закупити шляхом проведення відкритих торгів. На інший період 2024 року замовник також закуповуватиме газ шляхом проведення відкритих торгів.

Відповідно до пункту 6 Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам, затвердженого постановою КМУ від 19.07.2022 № 812 (далі — Положення № 812), Нафтогаз постачає з 01.09.2022 до 15.04.2024 (включно) природний газ бюджетним установам **за ціною, що з урахуванням податку на додану вартість та тарифу на послуги з транспортування природного газу становить 16 553,89 грн за 1000 куб. метрів газу.**

При цьому ціни на ринку газу відчутно зросли і, за інформацією на сайті [Української енергетичної біржі](#), динаміка цін на ринку газу свідчить про те, що не варто сподіватися купити дешевше природний газ у когось, окрім Нафтогазу, станом на листопад-2023.

ueex.com.ua/exchange-quotations/

UKRAINIAN ENERGY EXCHANGE
УКРАЇНЬСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО!
ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

Мапа сайту Глосарій Зовнішні посилання U

УЕБ РИНКИ КАЛЕНДАР ТОРГІВ БІРЖОВІ КОТИРУВАННЯ АКРЕДИТАЦІЯ ДОКУМЕНТИ НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРЕС-ЦЕНТР АНАЛІТИКА FAQ PROZORRO.SAL

Результати торгів стандартизованими продуктами за напрямком «Природний газ»

ТОВ «Українська енергетична біржа» / Біржові котирування / Природний газ / Стандартизовані продукти

УЕБ запроваджує торгівлю стандартизованими продуктами на ринку природного газу України. Ця ініціатива має на меті подальший розвиток прозорого та конкурентного внутрішнього ринку відповідно до підписаного у 2020 році Меморандуму про взаєморозуміння для реформування газового сектору України згідно з європейським законодавством.

11.2023 Within-Day Day-Ahead Week Month X

Торговий день	Продукт	Умови постачання	Обсяг, тис. куб. м.	Біржовий курс, грн. без ПДВ/тис. куб. м.	Біржовий курс, грн. з ПДВ/тис. куб. м.
09.11.2023	WD	ГТС	2,00	13 900,00	16 680,00
06.11.2023	WD	ГТС	2,00	14 100,00	16 920,00
01.11.2023	WD	ГТС	2,00	14 250,00	17 100,00

Індекси РДД – ОЕС України, BASE

Місячні

Листопад 2023: 3 859,6 грн./МВт.г

Жовтень 2023: 3 683,9 грн./МВт.г

Вересень 2023: 3 871,6 грн./МВт.г

Квартальні

Q3-23: 2 700,0 грн./МВт.г

Детальніше →

КАЛЕНДАР ТОРГІВ

НЕОБРОБЛЕНА ДЕРЕВИНА

Взяти участь у Квартальних та

З метою економії бюджетних коштів цілком доцільно оголошувати закупівлю з очікуваною вартістю, розрахованою із застосуванням ціни не вище за ту, що встановлена у Положенні для Нафтогазу. Водночас **Нафтогаз укласти договір на постачання газу довше ніж до 15.04.2024 не буде**, оскільки Постановою № 812 це не передбачено.

Враховуючи, що вимоги проводити закупівлю одноразово за потребою на весь рік в чинному законодавстві немає, **замовник має повне право здійснити закупівлю газу окремо на період січень – квітень 2024 року**, але шляхом проведення тієї закупівлі, яку визначив замовник з огляду на очікувану вартість **на рік**, враховуючи вартісні межі, передбачені Особливостями.

Важливо! Для здійснення закупівлі газу на січень – квітень 2024 року **річний план обов'язково має бути на 2024 рік.**

Зафіксуємо

Замовнику необхідно визначити орієнтовну вартість природного газу на весь 2024 рік.

Якщо вона становитиме понад 100 тисяч гривень, то, враховуючи вартісні межі, визначені Особливостями, закупівля природного газу на 2024 рік замовником має здійснюватися

шляхом проведення відкритих торгів із особливостями (далі — ВТ).

Замовник має повне право провести декілька закупівель протягом року задля забезпечення постачання газу у різні періоди, наприклад, опалювальний сезон на початку року, середина року та опалювальний сезон в кінці року:

- з 01.01 до 15.04.2024;
- з 16.04 до 30.09.2024;
- з 01.10 до 31.12.2024.

При чому всі закупівлі мають бути здійснені шляхом проведення ВТ, навіть якщо кожна конкретна закупівля має очікувану вартість менше ніж 100 тисяч гривень.

Таким чином, не буде допущено уникнення проведення процедури закупівлі і порушення чинного законодавства відповідно.

Зауважимо, що на кожен конкретну закупівлю має бути окремий рядок річного плану з відповідною очікуваною вартістю закупівлі.

Другий етап: оголошення відкритих торгів з особливостями

З метою коректного визначення очікуваної вартості закупівлі повинні бути **одиниці виміру 1 тисяча кубічних метрів** (саме такі одиниці виміру зазначені в Постанові № 812 і такі одиниці виміру передбачені в ЕСЗ).

Нафтогазом постачання газу у 2023 році й до 15.04.2024 буде здійснюватися бюджетним установам за ціною **16 553,89 грн за 1000 куб. метрів газу** з урахуванням податку на додану вартість та тарифу на послуги з транспортування природного газу.

Але дуже часто замовники, коли переходять до укладення договору з Нафтогазом, стикаються із ситуацією, коли **при розрахунках виникають розбіжності в копійках між очікуваною вартістю закупівлі та сумою договору з Нафтогазом**. Такі розбіжності не дозволяють укласти договір із дотриманням чинного законодавства, оскільки обсяги змінювати не можна, а сума договору може бути меншою, але не може бути більшою навіть на 1 копійку від очікуваної вартості закупівлі.

Порада. Замовники можуть округлювати очікувану вартість у більшу сторону до круглих гривень за прикладом нижче, тим паче зазвичай фінансування виділяють у гривнях без копійок.

Приклад розрахунку очікуваної вартості

$15 \text{ тис.куб.м} * 16553,89 \text{ грн/тис.куб.м} = 248\,308,35 \text{ грн}$

Орієнтовна очікувана вартість — 248 309 грн

Важливо! При оголошенні ВТ для закупівлі газу не забуваємо, що потрібно **вказати не лише код ДК 021:2015 09120000-6** — Газове паливо, а й код ДК 021:2015, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі, а саме **09123000-7** — Природний газ.

Як проводити відкриті торги й не порушити вимоги Особливостей, ми давали роз'яснення в матеріалі [«Закупівля природного газу на квітень — грудень 2023 року: сім порад для вдалого проведення закупівлі та зразки документів»](#).

Оголошуючи ВТ на закупівлю газу на період з 01.01 до 15.04.2024, потрібно ставити реальні вимоги з огляду на те, що ви реально можете отримати в майбутньому від Нафтогазу.

Радимо не ускладнювати роботу уповноваженій особі, ретельно переглянути тендерну документацію і залишити серед вимог найголовніше й те, що реально отримати від Нафтогазу в майбутньому.

Зверніть увагу! Тендерні документації для проведення процедур закупівлі газу на опалювальний період минулого року та для проведення відкритих торгів для закупівлі газу на цей опалювальний сезон відрізняються, оскільки протягом 2023 року до Особливостей вносилося чимало змін.

Тож нагадуємо, що нова **тендерна документація на закупівлю газу має складатися відповідно до чинної на момент оголошення торгів редакції Особливостей** (приклад тендерної документації з урахуванням [Особливостей на закупівлю природного газу \(щодо застосування пп. 6 п. 13 Особливостей\)](#), до якої було внесено відповідні зміни й у разі потреби будуть внесені знову).

Також замовникам варто не забувати про оновлення [проєкту договору](#). Водночас нагадуємо, що приклади документів на порталі орієнтовні, тому наполегливо рекомендуємо в будь-якому разі вичитувати їх та приймати зважене рішення стосовно їх використання у своїх процедурах закупівель.

Третій етап: прийняття рішення про укладення

договору без використання ЕСЗ на підставі підпункту 6 пункту 13 Особливостей (якщо відкриті торги було відмінено через відсутність учасника(ів))

Відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей після відміни відкритих торгів через відсутність учасника процедури закупівлі (учасників процедури закупівлі) замовник може здійснити закупівлю шляхом укладення договору без використання електронної системи закупівель (далі — прямих договір).

Для цього уповноваженій особі необхідно скласти [відповідний протокол](#) щодо підстав для здійснення такої закупівлі. Ним же затвердити зміни до річного плану на 2024 рік — новий рядок річного плану із зазначенням у полі «Процедура закупівлі» **«Закупівля без використання електронної системи»**.

Крім того, у примітках до річного плану доцільно зазначити інформацію, що закупівля здійснюється відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей. Приклад такої примітки в річному плані замовника на <https://prozorro.gov.ua/> — нижче.

9. Процедура закупівлі: **Закупівля без використання електронної системи**

 Характеристика процедури

10. Орієнтовний початок проведення процедури закупівлі: **вересень, 2023**

11. Примітки: **закупівля здійснюється відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей, затверджених Постановою КМУ від 12.10.2022 № 1178**

Нагадаємо, що на виконання вимог статті 4 Закону з урахуванням пункту 14 Особливостей оприлюднювати зміни до річного плану закупівель на 2024 рік в ЕСЗ потрібно **протягом п'яти робочих днів** з дня їх затвердження.

Редакція portalу «Радник» підготувала електронну книгу [«Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей»](#), щоб допомогти розібратись з тонкощами застосування виключень, що передбачені пунктом 13 Особливостей.

Тож після оприлюднення відповідних змін до річного плану на 2024 рік уповноваженій особі замовника необхідно організувати та провести закупівлю без використання електронної системи.

Для цього необхідно ретельно вивчити алгоритм підписання договору, який працівники Нафтогазу розіслали на електронні пошти замовників (далі — алгоритм).

За інформацією від кураторів Нафтогазу, для отримання довіреності на підписання договору необхідно подати письмовий запит на фірмовому бланку організації — [Приклад](#)

звернення до ГК «Нафтогаз Трейдинг» щодо надання довіреності для підписання договору про постачання природного газу.

Але якщо ви уклали договір на період до 31.12.2023 і підписант з боку Нафтогазу не змінився, то подібне звернення щодо довіреності можна не готувати, адже напевне таку довіреність вже маєте.

Також для підписання договору з Нафтогазом на фірмовому бланку замовника готується запит щодо укладення договору встановленої ними форми, **який подається із пакетом документів згідно з Алгоритмом:**

Звернення щодо укладання договору вартістю до 100 тис.;

Звернення щодо укладання договору вартістю понад 100 тис.

Деякі нюанси під час використання підпункту 6 пункту 13 Особливостей

Чимало питань виникає у замовників щодо підтвердження відсутності підстав, визначених пунктом 47 Особливостей, при укладенні прямого договору.

Звернемося до чинної редакції Особливостей, а саме до підпункту 6 пункту 13 Особливостей, ще раз:

б) відмінено відкриті торги через неподання жодної тендерної пропозиції для участі у відкритих торгах у строк, установлений замовником згідно з цими особливостями, у тому числі за лотом. При цьому предмет закупівлі, його технічні, кількісні та якісні характеристики, проект договору про закупівлю, а також **вимоги до суб'єкта, з яким укладається договір про закупівлю, не повинні відрізнятися від вимог, що були визначені замовником у тендерній документації (крім вимог, визначених пунктом 47 цих особливостей)**, та сума договору про закупівлю не може перевищувати очікувану вартість предмета закупівлі, зазначену замовником в оголошенні про проведення відкритих торгів, які відмінено через відсутність достатньої кількості учасників процедури закупівлі (учасника процедури закупівлі), з урахуванням прийнятного відсотка перевищення ціни тендерної пропозиції учасника процедури закупівлі над очікуваною вартістю предмета закупівлі, якщо такий прийнятний відсоток був зазначений у тендерній документації.

У разі здійснення закупівлі відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей після здійснення закупівлі і укладення договору в електронній системі закупівель обов'язково оприлюднюється:

звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель;

договір про закупівлю та додатки до нього у форматі PDF;

обґрунтування підстави для здійснення замовником закупівлі відповідно до цього пункту.

Обґрунтування у вигляді розпорядчого рішення замовника або іншого документа готується уповноваженою особою або іншою службовою (посадовою) особою замовника та погоджується (затверджується) керівником замовника або іншою особою, визначеною керівником замовника.

У матеріалі [«Документи для обґрунтування закупівлі згідно з пунктом 13 Особливостей \(частина 1\)»](#) редакція portalу повідомляла, що розпорядчим рішенням замовника може бути, наприклад, наказ або розпорядження. Водночас з огляду на те, що в абзаці 29 пункту 13 є конструкція слів «або іншого документа», то це може бути й будь-який інший документ на розсуд замовника. При цьому такий документ має бути обов'язково погоджений (затверджений) керівником замовника або іншою особою, призначеною керівником.

Закупівлю відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей необхідно проводити із дотриманням всіх вимог чинного законодавства, тим паче з 19.05.2023

Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи здійснюють моніторинг не лише процедур закупівель, а і закупівель без використання ЕСЗ.

Четвертий етап: реєстрація бюджетних зобов'язань за укладеним договором про закупівлю в Казначействі

Щодо реєстрації бюджетних зобов'язань за прямими договорами, укладеними з Нафтогазом на 2024 рік, наголошуємо, що цього (2023) року такі договори не реєструються, оскільки закупівля здійснюється відповідно до річного плану на 2024 рік, термін дії договору з 01.01.2024 і, відповідно, зобов'язання за таким договором можливо зареєструвати лише відповідно до бюджетних асигнувань на 2024 рік, тобто не раніше січня 2024 року.

Реєстрація бюджетних зобов'язань здійснюється відповідно до Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України, затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309 (далі — Порядок № 309).

Нагадаємо, що у січні цього року до Порядку № 309 наказом МФУ від 16.12.2022 № 439 було внесено зміни, відповідно до яких замовникам дозволено реєструвати договори про закупівлю, укладені без використання електронної системи закупівель, протягом семи робочих днів **після взяття на облік в органах Казначейства кошторису (плану використання бюджетних коштів), у разі відсутності кошторису на момент його**

укладення.

Зважаючи на те, що на момент укладення з Нафтогазом договору про постачання природного газу з 01.01.2024 ще не буде зареєстровано в органах Казначейства кошторису на 2024 рік, слід взяти до уваги вимоги абзацу 3 пункту 2.2 Порядку № 309 та подати в Казначейство на реєстрацію бюджетних зобов'язань такий договір вже у 2024 році протягом семи робочих днів з дати взяття на облік органом Казначейства кошторису (плану використання бюджетних коштів).

Три важливі нюанси, про які варто знати замовникам

1) На підприємстві ТОВ «Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг“» запроваджено електронний документообіг, тож для можливості швидкого та зручного підписання актів приймання-передачі, договорів та додаткових угод Нафтогаз пропонує вибрати один із варіантів, за допомогою якого буде відбуватись подальша співпраця:

програмне забезпечення «М.Е.Дос.»;

онлайн-сервіс електронного документообігу «Вчасно ЕДО»;

паперово.

Нафтогаз очікує оперативного надсилання на поштову скриньку відповідного куратора запропонованої ними [форми для надання інформації щодо подальшого документообігу](#) із замовником.

2) Зміни до Особливостей від 31.10.2023 доповнили пункт 13 підпунктом 18. Наголошуємо, що ці зміни не надають замовникам права закуповувати природний газ у Нафтогазу за цим пунктом без проведення відкритих торгів.

3) Замовникам перед оголошенням торгів варто аналізувати динаміку цін на сайті [Української енергетичної біржі](#) і зважати на те, що при ринковій ціні менше 17 тис. за 1 тис.куб.м на момент оголошення торгів все ж таки є ймовірність того, що в оголошених відкритих торгах можуть взяти участь інші постачальники газу. Але варто зауважити, що в майбутньому підписувати додаткові угоди на збільшення ціни до укладених договорів з іншими постачальниками не варто, оскільки це призведе до надмірного витрачання бюджетних коштів. Тому варто не поспішати з оголошенням торгів на 2024 рік (оскільки час ще є) і ретельно все аналізувати.

Висновки

На сьогодні для забезпечення безперебійного постачання газу у 2024 році першочерговою задачею для замовників є укладення договору з Нафтогазом у 2023

році.

Якщо очікувана вартість газу **на рік** становить менше 100 тис. гривень, замовник має повне право закупити природний газ на період з 01.01 до 15.04.2024 без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу й укласти прямий договір без використання ЕСЗ з Нафтогазом відповідно до алгоритму підписання договору, який Нафтогаз направив замовникам на електронні пошти. На інший період 2024 року замовник також може закупити газ шляхом укладення прямого договору.

Якщо очікувана вартість природного газу **на рік** становить понад 100 тис. грн, то частину потрібного обсягу на період з 01.01 до 15.04.2024 замовник має закупити шляхом проведення відкритих торгів. На інший період 2024 року замовник також закуповуватиме газ шляхом проведення відкритих торгів.

При оголошенні ВТ для закупівлі газу не забуваємо, що потрібно **вказати не лише код ДК 021:2015 09120000-6** — Газове паливо, а й код ДК 021:2015, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі, а саме **09123000-7** — Природний газ.

Радимо не ускладнювати роботу уповноваженій особі, ретельно переглянути тендерну документацію і залишити серед вимог найголовніше й те, що реально отримати від Нафтогазу в майбутньому.

Якщо на момент укладення з Нафтогазом договору про постачання природного газу з 01.01.2024 ще не буде зареєстровано в органах Казначейства кошторису на 2024 рік, замовник може подати в Казначейство на реєстрацію бюджетних зобов'язань такий договір вже у 2024 році протягом семи робочих днів з дати взяття на облік органом Казначейства кошторису (плану використання бюджетних коштів).

У поміч замовнику будуть статті:

[«Якщо не встигнути вчасно укласти договір з Нафтогазом, чи буде замовник із газом від ПОНА?»](#);

[«Коли й на підставі чого потрібно звітувати за договорами з Нафтогазом, термін дії яких завершився?»](#).